

Előfizetési árak

Egész évre . . . . 5 frt — kr.
Fél " " " " . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " " " " . . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Egyes szám ára 8 kr.

Szerkesztőség

hova a lap szemle részét illető közlemények küldendők:
Szent-Antal-utca 28. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Baja város közigazgatásának törvényhatóságának közgyűlése

1885. október hó 15.

Jankovich Aurel főispán délután 4 órakor az ülést megnyitván, üdvözlö a biz. tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével. Allaga Imre fő, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Erdélyi Gyula t. aljegyzőt bízta meg.

Dr. Sztruhák István tiszti orvos, biz. tag személyes ügyben szólal fel, elbádjja, hogy a nyári közgyűlés alkalmával a polgármester valóban állította róla, hogy ő, mint az 1884. évi kolera-bizottság egyik elnöke nem tett eleget megbízásának. A polgármester tendenciosusan, tisztességtelenül jobb tudomása ellenére tette állítását. A kiméletlen szavak következtében közbe szólal polgármester, kéri a főispánt, hogy ily sértéseket ne törjön meg, főispán erre kijelenti, hogy Dr. Sztruhák személyes ügyben nem szólhat fel, hanem indítványt joga van tenni, ezt azonban a közgyűlés megtartása előtt 24 órával kell beadni. Dr. Sztruhák István erre ajánlja magát, s a terebből távozik.

A kényes személyi ügyben szót emel Kieglér János biz. tag, s kérdezi, vajlon személyes ügyben nincs-e joga a biz. tagnak felszólalni.

Drescher Ede polgármester kijelenti, hivatkozván mindazon biz. tagokra, kik a nyári közgyűlésen jelen voltak, miszerint ő Dr. Sztruhák Istvánt meg nem nevezte, róla nem állította azt, hogy mint kolera biz. elnök, nem tett kötelességének eleget; de Dr. Sztruhák István orvosnak, a főnök ellen oly módon nincs joga fellépni.

Cserba Ferenc biz. tag kijelenti, hogy minden biz. tagnak, úgy Dr. Sztruhák Istvánnak is feltétlenül joga van felszólalni a közgyűlésen, s ha Dr. Sztruhák István csakugyan sérte bízta magát, a felszólalás joga tőle el nem

vitatható. Történt-e a polgármester által Dr. Sztruhák Istvánnal vonatkozólag oly megjegyzés a nyári közgyűlésen, nem tudja, azon a közgyűlésen jelen nem volt, de ha Sztruhák véli, úgy a közgyűlés mőtóságához megilló hangon, jogát gyakorolhatja, s mert Dr. Sztruhák a szó elvonatott, s mégis annak vitatásába bocsátkoztak, történt-e Sztruhákra azon kijelentés, oly tárgy felett folyik a discussio, mely nincs napirendre kitűzve, indítványozza, hogy a közgyűlés napirendre térjen. Elfogadtatott.

Drescher Ede polgármester jelentése a hatóság szeptember havi működéséről tudomásul vétetett.

Drescher Ede polgármester jelentése Milassevits Márton indítványa folytán elrendelt tiszti vizsgálat eredményéről, tudomásul vétetett annál is inkább, mert indítványozza visszavonta indítványát, s mert a panaszos ügyben a vizsgálat adatot nem szerezhetett.

Olvastatott a bajai főgymnasiumi igazgatóságának köszönet átirata az ösztöndíj alapítványok rendezése miatt. Tudomásul vétetett.

Olvastatott a vallás és közoktatásügyi miniszter új excelentijának leirata, egy a zirc-cisterci rend nagyságos főapátjának leirata az új gymnasiumi épület emelése tárgyában. A miniszteri leirat szerint hajlandó az állam átadni tanügyi célra a régi gymnasiumi épületet, s egy új épület emelni, ha a város közönsége így a zirci rend megfelelő összege járul az építéshez, s felszólítja a város közönségét, hogy az előzetes tárgyalás megtartásához bizottságot küldjön ki, hogy az a Bajára leérkező miniszteri küldötlet érintkezék. A küldöttség Drescher Ede polgármester elnökelete alatt Dr. Ivánovits Pál és Szutrelly Lipót urakkól alakított meg, kikhez a tiszti ügyész és mérnök is csatlakoznak. Hangsúlyoztatott, miszerint Baja város közönsége a régi gymnasiumi épület átvételéről,

egy megváltásért azon kötelezettségnek, melyet a gymnasiumi épület fentartása iránt vállalt, hajlandó 35 ezer forintot áldozni új építkezés esetén.

A szóelőzésma váltásági kötvény eladása iránt névszerinti szavazás rendelkezés el, kitűnt, hogy a törvény által kívánt számban nincsenek a biz. tagok jelen, de mert több tag behívására történt nyomban intézkedés, a szavazás megéjtetett a vásártéri területből a vasútra felajánlott terület átengedése iránt, úgy Csermák István hagyatéki ügyében a város névén előforduló ingatlan átírása iránti ügyben, s míg a szavazás folyt több biz. tag érkezett, így a három előterjesztés elfogadtatott.

Tudomásul vétettek a tanács jelenléte és pedig, hogy a szegény sorsú iparos segédek 150 trttal segélyeztettek az országos kiállítás tanulmányozása iránt, hogy az ipar-kereskedelmi iskolához Jakobi Dezső okleveles tanár helyettesítettet.

Turi Máttyás felebbezésének a tanácsai határozat ellen, hogy a máthézi IV. majorsági bérlő oradéka kiadások, hosszu, élénk vita után hely adatott, s a tanácsai határozat feloldatott.

A posványosi földnek eladása iránt megtartott árverés eredménye jóváhagyatott.

Az igazoló választmány jelentése a legtből adott fizető biz. tagok névjegyzékéről. Tudomásul vétetett.

A tanács előterjesztése folytán a választott biz. tagok fele része mandátumát év évben elvesztvén, választás tüzetik ki mindhárom kerületben f. évi november 15-re. A belvárosban szavazási hely a városnéha nagyterme, elnök: Szutrelly Lipót, helyettes elnök Dr. Nikolsburger Károly; a II. kerületben szavazási hely a homokvárosi iskola, elnök: Cserba Ferenc, helyettes elnök Bodroghy Gyula; — a III-ik kerületben szavazási hely, a belvárosi elemi iskola helyiség,

elnök: Turi Máttyás, helyettes elnök Drescher Rezső. A jegyzőket a hatóság küldi ki.

Felhívás

Bassó Vilmos, bajai íz. tanító tanítványaihoz és barátaihoz.

Nemsokára 50 éve lesz annak, hogy Bassó Vilmos íz. mint tanító működik és 25 éve, mióta Baján a nevelésnek és tanításnak szentelti erejét.

Egy félszázad óta buzgalommal és ritka odaadással teljesíti kötelességeit, és nevelt a hazának 100 meg 100 értémes polgárt.

Nevezett tanító-veteránnak alulírott tanítványai és tisztelbi elhatároztak tehát, hogy iránta érzett ragaszkodásuknak, tiszteletüknek és szeretetüknek kifejezést adandók, működésének 50 dik évfordulóját ünneppé avatjuk fel és érdemeihez méltó jubileumot rendezünk számára.

Teljes bizalommal fordulunk tehát Bassó ur számos tanítványaihoz és barátaihoz azon tisztelettel teljes kéréssel, hogy bennünkben ezen törekvésünkben lehetőleg támogatni sziveskedjenek. Czelünk, hogy a tanítvány ezen érdemes bajnoka agg napjaiban oly elismerésben részesüljön, a melyt a hazának tett szolgálatai megérdemelnek; azt óhajtjuk, hogy ezen a sors által olyannyira süjtött aggyagján végző napjaira legalább néhány fényugár esek és derítő föl éle alkonyát. Azért az erkölcsi elismerésen kívül megfelelő anyagi támogatásban is óhajtjuk részesíteni, és ezen nemes cél megvalósítása érdekében számos tanítvány és barátja közreműködését kérjük lehetőleg oly alap megteremtéséhez, mely gondatlan aggságot biztosítson számára.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik bennünket ezen cél elérésében támogatni

TÁRCZA.

Megyek tovább . . .

Megyek tovább, hájt a végzet,
De ez a szív, ez a lélek,
Nem változik, olyan marad,
Mint volt, — hogy ha visszatérek.

Ha elmegyek, nem kérekem,
Mi vár majd rám, készen, távol?
Élég tudnom, bár hol vagyok,
Lelek eddig áld, nem vádol.

Lelek csak áld, fel-felkeres,
Édes titkok elcsugogja,
Hogy szerelmem szívem szived
Szentélynek kedves foglya.

Hogy vársz rólam, megjöttöm,
Le nem mondó vágytól égve —
S megédesít minden but a
Vizszólítás édeséget.

Az én lelkem, az meg téged
Látogat meg, körölcököl
S el nem mulo boldogsággal
Suttog édes titkainkról.

Elmondja, hogy életnekem
Te vagy főny, törvénység —
S szerelmem, mely érted ég,
Kezdeti volt — s nem lesz vége.

Lajos Gyula.

A vízi-sport nálunk.

Legnagyobb nemzeti hibánk egyike: akkor is hangoztatni a „nagyapám is így cselekedett, mégis nyolcvan évet élt”-féle

bizonyítgatásokat, mikor az illető meg van arról győződve, hogy nemcsak nagyapja cselekedett rozsal, hanem az ő hibája, a lényegesen változott viszonyok miatt, fokozottan nagyob.

Igen sajnos! kiváltkép gyakorta kell hallanunk az idézett egyhangú érvelést, ha a nemes sport egyik-másik ágának művelésére biztatjuk polgártársainkat. Tehát, mert a felszólított nagyapja is úgy cselekedett, hogy a nemes sportot nem úte, avval mitem törődött, mégis nyolcvan évet élt, azért az unoka sem akar személyére nézve sporttal foglalkozni s ennek dacára reményli, nyolcvan éves lesz.

Mily nagy tévedés! Az unoka nem gondolja meg, hogy azon idősak, melyben nagyapja élt, embereinek szokásai, a renki-vil rika kivételkélrt eltelték, merőben mások voltak, mint az övéi.

A multakat és az életet nem ösmerő, vagy legalább is hamisan ecsetelő írónk sok „zöld”-et írhatnak ugyan össze elődjünk nagy kedvelésével izott mértékteleen dohányzásáról, de ez nem áll; mert a mostani „erős” dohányosokhoz képest a néhaiak csak „szivarkázó leányaink”-hoz hasonlíthatók. Már pedig, hogy a dohányzás mily nagy mérvben káros az embri testszervezetre, azt minden orvosnál jobban tudják a magukat „versenyre idomító” sportsmanek.

A divatos frauczia konyha kotyvalécai szintén káros hatást gyakorolnak testünk szervezetre; ugyanez áll, idegrendszerünk tekintete, a „hágerincz” számára írt olvasmányok átlapozásáról, a különféle érzéki ingerlő képek, tárgyak és szobrok nézdege-

léséről, a divatos erkölcstelen szindarabok megtekintéséről, sőt egyáltalában a színház-bajársárol, melynek, azonban másilyféle helyiségeknek, fülledt, romlott levegője nagy méreg testszervezetünkre nézve.

A jelenlegi társadalmi szokások természetellenes életmódot követelvény a „társaság” tagjaitól, kell arról gondoskodnunk, hogy testszervezetünk s egészégünk ellen elkövetett hibáinkat így, vagy úgy, annyira, mennyire lehetséges, jóvátegyük.

Erre a legjobb eszközt a nemes sport nyújtja.

A testgyakorlatok, az erős testi munka, sőt a szabadban való tartózkodás is nagyon elensúlyoznak ugyan természetellenes szokásaink s életmódot testszervezetünk káros következményeit; csakhogy azért mégis szükségesnek van a sportra: mert amíg a testgyakorlatok (rendezetes tornázás) voltak az iskolai nevelítés fontos részét képezik; az erős testi-munka dolog számba megy; a szabadban való tartózkodás pedig, ha czélitalan, idővel unalmassá válik, ha pedig czélit bir, rendesen valami kenyérféreset s így hasonlókép a dolgozásához tartozik: — a sport oly testfoglalkozás, amely a nemes szórakoztatás czéljának szolgál, s így testedző multság.

A sport igen számos ágra szakad, melyek között legelvezetesebb, a leghasznosabb a vízi-sport.

Miért legelvezetesebb a vízi-sport a különféle sportok között — a legtből emberre nézve, annak egyszerű magyarázatát azon sarkigazság képezi, hogy az ujdonság ingere vajmi kellemesen hat az emberre;

már pedig a vízi-sport oly terepre szöllítja a vízi-sportot özőket, amely az ujdonság ingerével rájók, a szárazföldön született s élő emberekre.

Miért leghasznosabb a vízi-sport társai között a vele foglalkozókra, azt könnyen okadatolhatjuk, tekintetebe vévén, hogy a pormentes, tisztá vizpartakkal telített levegő belélekzése nagyon szükséges tudónk s így testszervezetünk egészéges voltának megóvására, illetőleg, ha az, vagy azok betegek, kigyógyítására.

A nemes vízi-sport legáltalánosabban üzőtt nemel: az uszás, az evezés s a vitorlázás, télen pedig a korecsolyázás és a vitorlázásankrázás. Ez utóbbi pompásan virul Észak Amerika „öt taván”, melyeknek vastag kérgű jégüktrén százával sikkának a vitorlázásának.

Nálunk e téren az elmúlt tőlén történt az első kísérlet, ugyanis, Young Richard ur pompásan sikerült kirándulásokra indult a Balatonon általa balatonfüredi hajógyárában épített vitorlázásánál „Ginyer”-rel.

A vízi-sport legrégibb, legáltalánosabb, legkedveltebb, legolcsóbb, legelvezetesebb, leghasznosabb és legegyszerűbb ága az uszás. Valóban pirulása kényesír, ha arra gondolok, hogy az uszás elosorolt előny dacára, mint sport, nálunk egészen új. Igen! Bizonyára már a honfoglalás dicse korában is ísztak őseink; azonban mint sportot egyedül öt év óta műveljük az uszást, mióta a világhírű sportman Sekrényesy Kálmán ur a Balatont Siófok és Balatonfüred között átuszta.

Zichy Károly, gr.

akarnak, hogy adományokat alulrottnap-rendező bizottság pénztárosokhoz bekielendjenek.

Az adományokat annak idején nyilvánosan fogjuk nyugtatványozni.

Az ünnepély napját hírlapok utján fogjuk közzétenni.

Baján, 1885. október hóban.

Bruck Isidor, dr. Bruck Samu,
nagy koreak. pénztáros, bizottság. elnök.

Scheer Bernát,
biz. jegyző.

Fischer Adolf, Schön Antal,
épit. vállalkozó, nagykereskedő.

Somogyi Emil, dr. Lamberger Henrik,
Borodai Zeigmond, dr. Klein Miksa,

Walder Jakaó,
polg. lak. tan.

Levelezés.

Budapest, október 16.

Nem volnék jóra való penás ember, ha nem Jókaival kezdeném meg a heti referéndumot. Illetőleg a Fekete gyémántokkal, melyeket egy, Aristoteles szabályoktól megcsömörült, feldühödött kritikus-had izzóporrá akart törni! Nagy balgaságnak tartom, rózsaszín tárgyakat fekete pápazsamen át observálni, -- de ha már úgy cselekednek mibárik uraimék, akkor legalább a viszonosság kedvéért a feketét rózsás ákularón át vizsgálják. De hát -- kérem szeretettel -- micoada okoskodás az, a fekete gyémántokat is ugyancsak a ő tét szemüvegben át nézik! Denique azért tapasztan még sem volt hiány. A közönség, kivált a fiatalja nem rejté véka alá lelkesedése lángját Jókai előtt. De Jókai emlékezni is fog arra az este -- és Márkus Emília is megemlegeti azt az estét.

A szép, bájos Márkus Emmi, ki Jókai művének hősnőjét személyesíti, valóságos boszorkányságot fejtett ki ezuttal játékaiban. Mert hogy valaki szerepének utasítása szerint szöke avagy barna furtú, kopasz avagy pupos legyen -- az közönséges dolog. De már az különböző virtus, hogy a szép Emília dévaj, nefelejcskéik szeméinek -- szerepéhez híven -- olyan fekete volt a ragyogása, hogy egynévelj rajongó uracska előadás után hazaballagatában azt a nótát dúradortá, hogy: "Fekete szem éjszakája..." azon csalóka hiszemben, hogy ő most a Márkus Emma szeméről ábrándozik. Pedig hát annak a szemé olyan kék, hogy kébbe se kék! ...

Megemlegetni pedig azért fogja e premiért, mert miáltal ő odabenn a színpadon a Jókai fekete gyémántjait

adta, az alatt az övét meg valaki elvette -- a kölcsönösség kedvéért. És -- kérdem én -- mért ne legyen szabad egy jövevélésu tolvajnak ily kedélyes alkalmi tréfa elkövetése? ... Ha kultiválósá lénnek az ugynevezett "szörny-szójátékoknak" azt mondanám, hogy Budapestet e héten hercegovinának kellett volna nevezni -- úgy hemzsegett benne a sok herceg. Itt volt Rezső trónörökös, a walesi herceg, Vilmos porosz herceg, Frigyes főherceg, Coburg herceg, Don Miguel braganzai herceg, Izmail basa, az egyptomi ex-alkirály és kíséretében Ibrahim Hulmy herceg a még néhány exotikus hercegekkel! Szóval, roppantul előkelők közöttünk e héten, még a nemzeti színház is a bagdadi hercegnő adta!

Rezső királyi a, körösi lányt daloltatta el Blahánával, Izmail Aidát adotta elő az operában, Don Miguel meg rókat hajszolt a megyeri hátárban.

A hercegi zajgás azonban most már majdnem egészen szertefolyott. De azért ne tessék hinni, hogy a főhercege Sándor-utca is csak ennek okaért, csupa kollegialitásból lett hallgatagga az imént. Nem uraim, hanem igenis azért, mert honatysaink ismét piheni tértek egy kis delegált vakációra. Jöttek és elszédtek, szaporán mint a fergeteg. Mikszáth Kálmán, ki úgy passzívólag águrátítja ki az ő t. Ház-t a Pesti Hírlapban, sarokba csapta kalamusát és búnaq ereszté fejét. Nem csoda, mikor olyan kegyetlen kedvében volt, és ime alig éjtethett azon a gyáva Házon egy pár derekas karcolatot! ...

Ős Buda várának diatrumáról kell még egyet-mást elmondanom. Belelőtt a -- közönség! A nemzeti és a népszínház mutyibanjátsszanak benne. Paulay, ki Madách nyomán színpadra szabta Adám apánkat (az irás szavai szerint ugyan Adám teremtve és nem szabva lón) tehát röviden ugyan az a Paulay most a hamis Évvávi trafikál odát. (Ej, ej!)

"Hát ti mit csudálkoztok azon, hogy a várszínházba is beleszappant a közönség (átkoztassék az ő neve!) -- mordult fel Csánády bátyának -- hisz tudvalevő dolog, hogy Tisza Kálmán ur lakását várbéli palotájában egyenest folyosó köti össze psholyával a szomszédos színházban! Nos, tudjátok-e már, merről fi a szél? Azon a folyosón keresztül szívárogtak át azok a dualisztikus elvek! Hátha igaz van? ...

... A vígadóban is történik valami. Ételmes német művészek a csillagos éjszákait, jelenségeit tárják föl gyönyörű

optikai mutatványokban a közönség előtt, melyeket valóban érdemes és tanulságos dolog megtekinteni! ... De a falragaszok egy kissé pírípócosan lettek megfogalmazva. Nem furcsán hangzik-e, hogy a m e n y e i e s e m e n y e k bemutatását hirdetik öbölnyi betűkkel a nagyérdemű publikumnak?

Füvérosi levelezés.

A mezőgazdasági válság kérdése.

A földmivélés-, ipar-, és kereskedelemügyi magyar királyi miniszterium felhívása folytán az országos gazdasági egyesület és a legtöbb magyar gazdasági egyeslet fennálló szövetsége folyó év október havának elején egy oly gazdasági congressust tartott, melyen nemcsak a belföld, hanem a középeurópai államok mezőgazdaság- és közgazdasággal foglalkozó kiváló szakértői közül is többen voltak jelen. A mezőgazdaság válságos állapot helyzetének megvitatása mint első tárgy vétéget fel e congressus programjába.

Az előadói tiszttel dr. Gaál Jenő a pécsai kertület orsz. képviselője volt megbizva, a ki a fenti cím alatt a következő felvetést három kérdést tárgyalta.

1. A tengeren túli országok és az ezekéhez hasonló viszonyok közt levő államok nyers termelésének versenye hogyan fog valószínűleg fejlődni? Vajon van-e kiút az arra, hogy ezen verseny már a közlelőbb jövőben elő fogja idézni mint veszélyességnek természetes ellensúlyozást, vagy pedig az -- habár koronként némi visszaszesék mellett -- általunk be nem látható időig állandóan má érvejel jelentkezni, vagy éppen még erősbödni fog e?

2. Ha áll, hogy e verseny folyton oly erős lesz, mint napjainkban, sőt még valószínűleg erősbödni is fog, hova kell közgazdaságunk általában, mezőgazdaságunkat pedig különösen fejleszteni, hogy a gyökereken változott viszonyok közt megállhassunk? Mik e fejlesztés eszközéi és módjai?

3. A verseny tapasztalható túlerős fellépésével szemben mielő átmeneti intézkedések szükségesek a termelő és az állam részéről, továbbá mily nemzetközi megállapodások kívánatosak a végbéli, hogy e gazdasági nagy átalakulás még hatása megérkeztetéséig nélkül, lehetőleg kevés kárral mehessen vége?

Dr. Gaál Jenő teljes részletességgel, értekes statisztikai adatok felhasználásával tárgyalta az ügyet s végül a három kérdésre vonatkozó fejtéseket a következőkben foglalta össze.

1. Tekintve, hogy az észak-amerikai Egyesült-Államok népességének szaporodása és iparának fejlődése a földmivélés számára meg mindig óriási kiterjedésben kínálkozó szűzterületek, főleg mivel a közlekedési eszközök, az ottani roppant halmozott képező természetes vízi utak felhasználása és kiépítése folytán egyre tökélyesbülhetnek, a nyers-termelésnek rohamos fejlődését az Egyesült-Államokban nem hogy akadályozná, sőt azt bátorítottan előmozdítja;

tekintve, hogy az európai államok fogyasztási képességének fejlődése a nyers-termények Európán kívülről jövő versenytérő őrögdésével nem tartja lépést, mert e részben az észak-amerikai Egyesült-Államok mellett ezekkel hatalmas versenye kelve, a maguk megérhetlen, de még nagyobb használatul heverő gabonatermő területeikkel, Canada, Kelet-India, Oroszország és a Lamata államok már a legközelebbi jövőben is sokkal inkább figyelembe veendő lesznek, mint jelenleg; a távolbéli jövőben pedig Ausztrália, továbbá az Amerikában és Afrikában nemrég felfedezett ama területek, melyeknek a gyarmatosítás voltaképp csak ezental fog megindulni, nagyon számba veendő nyers-termelésre lesznek képesek;

a tengerüli országok és ezekéhez hasonló viszonyok közt levő államok nyers termelésének versenye fejlődni fog és nincs kiút az arra, hogy ezen verseny már a közlelőbb jövőben előidezze mai veszélyességnek természetes ellensúlyozást, hanem a -- habár talán koronként némi visszaszesék mellett -- általunk be nem látható időig nemcsak má érvejel jelentkezni, de minden valószínűség szerint még folyton erősbödni is fog.

2. Tekintve, hogy a nyers-termelési arányos fejlődésére a közép európai államokban feltétlenül szükséges van, mert ezek Anglia nyomán a nemzetközi munkafelosztás élvénke alapjára földrajzi és népességi viszonyaik mellett, valamint eddigi fejlődésük utána nyers-észek nélkül nem léphetnek;

tekintve, hogy a mezőgazdaság állása a közgazdaság keretében csak akkor tekinthető biztosítottnak, ha az oneréjéből nemcsak megállni, de haladni is képes, erre pedig csak úgy lehet reményünk, ha a tudomány és technika minden újabb vívmánya annál is ép oly pontos szímmel gyorsan alkalmaztatjuk, mint a termelés egyéb ágai körében;

tekintve végül, hogy a verseny minden téren tapasztalható nagymérvű erősbödnése mellett az állami gyámokodás, miután azt

általában egyenlően alkalmazni nem lehet, csak igazgatással és káros hatással bíró egyoldalú előnyöket és hátrányokat terem, sőt a jövőnek szakadatlan törvést és éber-seget kívánó verseny viszonyai között az az egyes termelési ágak folytonos fejlődése szempontjából sem tekinthető észlelőre:

A jó versenykialakításnál szemben a közép-európai államok közgazdaságában léte-síteni kell, vagy a mennyiben már meg van, fenn kell tartania a termelés főágai között az arányokat; a mezőgazdaságot pedig oda kell fejleszteni, hogy az a termelő szabad akaratának lehetőleg felvételét, iparszerű és üzleties magasrendű felalkozás legyen, mely-nél a cultura a verseny őrögdésével lépést tartván, ezt, folyton ellensúlyozassa. A haladás eszközeit e részben a szakterület és a munkaerők fejlesztése a megfélelő töké-befektetés, a helyes munkafelosztás és munka-gyógyítás, s minden létező termelési, tár-sadalmi és állami tényező kellő viszonyba hozott, cseleltatás, tervszerű felhasználása képezik.

3. Tekintve, hogy míg a termelési fő-ágak közötti helyes arány a világgazdaság ujjában alakuló viszonyai között biztosítható lesz, az éppen ezen alakulat folytán gyengé-bbökké váló termelési ágakat úgy a termelő-knek, mint az államnak minden módon lehető-leg erősbíteni szükséges;

tekintve, hogy ezen átmeneti korszak alatt roppant nehézségek győzendők le, első sorban tehát magunknak a termelőknek kell, kik közül azonban a gyengébbek szerencsés-sebb osztálytársaik támogatását nem nélkülözhetik, minden érdeket megfeszíteni;

tekintve, hogy a termelői ily támogatása szükségképp csak átmeneti lehet, ennélfogva azoknak, a kik részére az nyújtatik, a támogatás átmeneti természetének tudatával folyton kell bírniok;

tekintve, hogy az állam aránylag rövid válságos idők alatt igen de a termelés terén nem léven képes a gondviselés szerepét folyton betölteni, az átmeneti idő alatt oly irány-ban kell a termelés tényezőinek hatalmas lökést adnia, hogy azok később magukra hagyva is ezen irányban kellő eredményel működhesseken;

tekintve, hogy a nyers-terményeknek az egész világra kiható má keresleti és kínálati viszonyai mellett az egyes közép-európai államok nyers termelői-ekét egész közgazdaságuk nagyobb mérvű károsítása nélkül a szükség-nek, megfelelő mérvben nem veldemelhetik;

a verseny tapasztalható túlerős fellépésével szemben a termelőknek minden érjék-let és igyekeztöket össze kell szedni, hogy a gazdasági technika má haladását megért-ten, azt mielőbb lehetőleg hasznosítsák és maguk javára. Különösen oda kell töreked-niök, hogy a legjobb vetőmagok megválasztá-sa, a leghelyesebb trágyakezelés és legcélsz-erűbb gépek, munkaszóközök és eljárások alkalmazása által a gazdálkodás eredményét szaporítsák, de egyuttal az így elért többlet-kedező viszonyba tudják hozni annak szükségképp felmerülő költség-többletét. Társulniök kell minden téren, hogy érdekeiket közösen óvhasssák meg és hogy iparszerűben s üzletiesebben termelhesseken. A termelő-k általánosan folyton készüljenek azon időpontra, midőn gyámokodás nélkül kellend helyt állan-uk. E részben a kisebb gazdákra a nagy és közép birtokosoknak a legtöbb helyen közvetlen befolyást kell gyakorolni, mint eddig.

Az állam kötelessége az átmeneti idő alatt minden termelő osztály, de különösen a kisbirtokosoknak és kereskedőknek má élő nemzedékek értelmi és erkölcsi színvonalát lehetőleg emelni, s ha kell, nagyobb áldoz-atokkal is oda törekedni, hogy ezen osztály-lyok termelő ösztémködségét biztosítsa. Az államnak főleg a földmivélés-iskolák, kisebb mintagazdaságok, gazdasági kísérleti állomá-sok felállítására, a szövetkezetek alakulásának elősegítésére, az egyleti tevékenység támogatá-sára, a mezőgazdaság és általában a kis-termelés igényeirehöz alkalmazott hitszervezetek fejlesztésére, a minél inkább befolyása alá kerítendő szárazföldi és víziközelekedési foly-tonos javítására, az ipar- és kereskedelem-címelésre, s különösen a kereskedelemnek a termelés részére utási szolgálatokra való kiépítését és egész kormányzatokra l. i. egy a közigazgatás és igazságszolgáltatás, valamint a pénzügyi kezelés és a tan- és hadügy terén, termelés érdekeinek lehető figyelembe vétele által elő kell készíteni a közgazda-sági tényezőök minél teljesebb összhangját és ebből folyólag a nyers-termelésnek a cultura által biztosított versenyképességét.

Az állam a gazdasági átalakulás idő száka alatt váromlást illi védeni tartozik a nyers-termelés érdekeit, de miután a vá-m-vevédelmek, ha az csak egyes közép-európai állam által kizárólag a maga javára alkalmaztatik, összes közgazdasági érdeket te-kinve, nagyobb haszna alig lehet, felette szükséges, hogy a közép európai államok gazdasági érdekeiket egymás iránti megóvása végett szövetkezzenek és pedig úgy, hogy e miatt az egyes államok vámtörvényhozási önállóságáról lemondani kénytelenek ne legyenek, hanem, ennek feltartásához az átmenet időre egy közép-európai kereskedelmi szer-ződés rendszert létesítsenek, mely fő jellem-zővéssé a szabályos vámvédelem képező a szövetségben nem álló országokkal szemben, a szabad forgalom lehető biztosítása az oly államok irányában, melyek ezen szövete-gség tagjai lennének,

Földünk legészakibb népe.

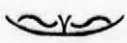
Az északi sarkot körülvevő, elérhetetlen jég- és hómezőkön, az eszkimók tengetik örömtelen életüket, nem ismerve egyéb élet-célzt az önfenntartásnál. Apró, rút alakok, nagy fejű, vékony lábbal, lapos orral a pi-szoktól és házisirtól ellepett, sötét-sárga bőrrel. Fő jellemök a jósvívés és áldozat-készség, melyet már számtalan északsarki utas tapasztalt.

E nép minden államrendszer vagy fel-sőbbség nélkül folytatja vándor életét. Rendesen néhány család alakul csapattá, mely-nél a legerősebb és a legbátrabb viszi a vezér szerepét és addig tartja meg, míg más nem merül föl, ki több tiszteletet ké-pes magának szerezni. Lakásukat hó kuny-hók képezik, miket nagy ügyességgel épí-tenek.

Mindent, mire szükségük van, a ten-ger szolgálatát számukra és főkéik nélkül nem is élhetnének, mert húsukat eszik, szarjukat megiszassák és világitásul használják, bőrük-ből ruházatot készítenek maguknak, és iz-maikból cérnát és kötelet gyártanak.

Rendkívüli ügyességgel fogják ez álla-tokat; lyukat vágnak a jégbe, hasra fek-szenek és utánozzák a főkéik hangját, mire ezek sereseben tolnak oda s az elást, mely kezük ügyébe jő, leiszonyozzák, a lyukba buzzák és legott szétféjtik. Ezt addig is-métlik, míg a főkéik meg nem okosodnak és nem mutatkoznak többé.

Rozmárra is szivesen és gyakran vá-dásznak és husa miatt nagyra becsülik,

A közönség köréből.*

A „Baja” című hetilap tekintetes szerkesztőjének
Baján.

Bátorkom tisztelttel felkölni, — miszerint alábbi soraimnak becses lapja hűsajánj helyi adni méltóztassék.

Milassevits Márton helybeli kir. közjegyző, jónak látta, ellenem legyelmani eljárás tárgyú feljelentést, folyó évi június 21-én megjelent lapjában közléni, és nagy garra hirdetni azon visszadések sorozatát, melyeket az ő rúmiatása szerint elkövettem.

A vizsgálat időközben befejeztével, az ügy már megoldást nyert, s miként eleve kijelentettem, a hogy még csak egoret sem szult.

Ugyanis a vizsgálat megejtésével megbízott polgármester ur, annak befejeztével folyó hó 8-án 12478. sz. a. íktatott s Baja város törvényhatóságához intézett jelentésében, az eredményről többek közt ezeket mondja: „az 50 ívre terjedő vizsgálati iratok, semmi irányban nem nyujtanak támpontot a vádak valóságára és a fegyelmi eljárás megindítására.”

Neveztek kir. közjegyző, ennek tudatában, nehogy hamis vadaskodás miatt, őt a büntető bíróság előtt kérdőre vonjam, Baja város törvényhatóságához intéztem és folyó hó 13-án (tehát öt nappal később) 12636. sz. a. intéztem beadványában, fennebb említett feljelentését, — melyben többek közt ezeket állanak ámbár elismerem, mikép rendezték más egyenrangú és viszonyok közt levő városi rendeztetései kiálja a verseny” (továbbá elismerem kell, a megjelölt vizsgálat alapján, hogy a súlyosabb vádak téves információiból eredtek, visszavonta.

Ugy a polgármester ur fenti jelentése, miként a most hivatozott visszavonó beadvány, Baja város törvényhatósága által folyó hó 15-én megtartott közgyűlésen, tudomásul vétetvén, az úgy ilyctün képen befejezést nyert.

Ezek után Milassevits Márton helybeli kir. közjegyző szava hihetőségét, nemkülönbön eljárásának jellemzését, az olvasó közönség böles és igazságságos ítéletére bízom.

Baján, 1885. évi október hó 16-án

Scheibner Gyula,
rendőr-főkapitány.

*) E rovat alatt a közérdekkel összefüggő közlemények díjtalanul, a bekezdő felelősség mellett közölhetnek. Szerk.

Különfelek.

Püspök felszentelés. Folyó hó 11-én szentelték fel Kalocsán Majoros János tinni püspököt. A felszentelésén dr. Haynald Lajos bírókorn úr ő Eminenciájának Lohndar Ferenc erdélyi és Lichtensteiger Ferenc tipazai püspök urak segítettek. — A püspök úr életrajza a következő: Majoros János 1831. július hó 10-én született Al Debrón, Hevesmegyében. Atya mérsáros volt; egyik nagybátyja, Szalki Ferenc pedig csányi püspök, kinél a szüdmöket szokta később fölteni, a kinek állása és gondozása talán befolyással is volt későbbi pályaválasztására. Az elemi iskolákat szépen elvégvezve, Egerben középiskolába lépett, s miután itt is kitünő sikereket végzett tanulmányait, 1849-ben az egyri névveléppapok közé lett felvéve, s ott a filozófiát és első évi teológiát végzte. Ekkor a kalocsi egyházmegyébe lépett át, s a második évi teológiát itt végzte, de azután Kunstz éresek a sok reményre jogosító ifju leveté a hittani tanulmányok folytatására a bécsi Pázmáneum intézményébe küldte. A hittani tanulmányok befejeztével 1856. július 22-én Kunstz József éresek által pappá szenteltetett s mint segédlelkész Stanisicra kúdelte. Határtalan nyújassága, leterjesztő modora, fáradszhatlan buzgóssága és példás életentezése által annyira megnyerte a nép bizalmát és szeretetét, hogy „heiliger Kaplan” név alatt maig emlegetik. De az egyházi hatóság figyelmét is magára vont a lelkes, példás és fáradszhatlan segédlelkész; azért példásosnak közéjött halálakor ideiglenes adminisztrátorrá lett kinevezve, 1858-ban pedig, mint három éves aidozár, udvari szolgálatra lett Kunstz József éresek úr által behiva. Udvari szolgálatát mint protokollista kezdte meg, 1860-ban szentatzei jegyző, archivarius és éresek szertartó lett, 1865-ben éresek titkárrá lett kinevezve, s midőn 1867-ben dr. Haynald Lajos ő Eminenciájára kalocsi érsekké lön kinevezve, őt nemcsak megerősítette hivatalában, hanem fáradszhatlan munkássága és pontossága jutalmul már 1869-ben tiszteletbeli kanonokká és irdoisaigazgatóvá tette, mely időtől kezdve gyors egymásutánban történt előléptetése és kitüntetése. Ugyanis 1875-ben mesterkanonokká, 1878-ban tiszai főesperes és kereki apáttá, 1880-ban Önszentesé hazi praetulusává, 1881-ben báci főesperesé, 1885-ben pedig tinni felszentelt püspökké s egyuttal a főrendiháznak tagjává lett ő felsége által kegyelmeben kinevezve. — Pótitst. Majoros János püspök úr ő méltósága ma delután érkezik városunkba, hogy hétfn és kedden a bérmálás szentéségt kiosssa.

Halálhíradás. Báró Rudics József, folyó hó 12-én hosszú és kinos szenvedés után Bécs melletti magánában elhunyt. — Báró Rudics hosszú éveken át képviselte a bácsalmási kerületet az országgyűlésen, előbb a Deák, majd később a szá-

badelevi pártos csatlakozva. A humanizmus terén mindenütt találkoznak báró Rudics nevével, ki maga is, de különösen családja igen jelentékeny szerepet játszott Bácsmegyében. A meghodoluitnak atya: báró Rudics József előbb alispánja majd országgyűlési követe, s 1848-ban a 1891-ben főispánja volt Bácsmegyének. A most elhunyt, már 1881-ben választották meg képviselőnek, de a mult országgyűlés folyamán terhes betegsége folytán nem vehetett részt. Halála általános részvételt kelt azoknál, kik ismerték e derék, humanos, magyar magánát. Béke posar! — Mélt. és főt. Majoros János püspök ur 8mlta püspökké történt felszentelésének emlékre egy ezer forintnyi örökös alapítványt tett oly czéllal, hogy annak évi kamata egy kalocsamegyei VIII-ik osztályú papvándorodék, ki az frútségi vizsgát kitűnően végezte, jutalmul adassék a jutalom adományozási jogát ő méltósága a gyermekszemérmény előjárására ruházta. Ő Eminenciája, a kalocsi Bibornok-Éresek, az alapítványokorn köszönetet mondott.

Gyilkosság. Folyó hó 12-dikén virradóra Cseszár János magán küört a fő-utca és lökert sor sarkán levő Kócu Jakab-féle magtár kapujában agyonverte találták. A tettesek ez ideig kaphatolva nem lettek. Cseszár 40 év korán nagy, erő ember volt.

Áz áparoknál megbizottak új böl választása tárgyában az ipar és kereskedelemügyi miniszterükn hivatozkva az ápar-törvény 172. § ára, elrendelték, hogy az unjona választott áparhatóság megbizottak működése mindenütt jövő évi január 1-én kezdődik. E rendelet szerint az összes megbizottak mandátumát, tekintet nélkül arra, hogy az idén vagy tavaly választottak, ez év december 31-ig terjed. A miniszter egyuttal elrendelt, hogy a törvényhatóságok intézkedjenek, hogy az áparosok és kereskedők névjegyzékén mindazon városokban, a melyek I. fokú áparhatósági székhelyek, legkésőbb ez év október 31-ig összehírdetassanak és a szokásos kihirdetés mellett 8 napra közszemlére tetessenek ki. Felszámolások mindig nov. 10-ig adhatók be. A választásra decz. hó valamelyik napja tüzendő ki.

Tüz. Folyó hó 11-én este 7/8 óra kor Özv. Filinczi Mihálynek a szegedi uton levő nádféldé háza kigyulladt és teljesen leégett. J. J. bajai pusztai lakos, a ház tulajdonosának testvére, azon időben ott járt s így a gyújtással óv van vádoló, s mivel a rendőrség előt magát kelően igazolni nem tudta, letartóztatott és a további eljárás végett a kir. járásbíróshoz kísértették át. A ház 800 forintig volt biztosítva.

Lopás. Folyó hó 14-én este 11 óra körül Juhász Mihálynak 6sz-utczában levő házát kiakarták rabolni, más az utczai ablakokat le is szedték, és az arra czirkáló rendőri őrsjárat éppen a legjobb „munka” közt érte őket, mire az ípsék megrogtarták, s futás közt a rendőrokre lovdöztek vissza. Ugyanazon éjjel 3 óra tájt egy másik őrsjárat Uramovits József és Gilyán Györgyöt elfogta, minthogy gyuan van reájuk, hogy a tettesek ő kelmeik voltak, a kir. járásbíróshoz kísértették át.

Vizsgálatlanságból meglötte. Sándor Mihály, jankováci illetőségű, folyó hó 13-án a józsefházi pusztán lakodalomba volt Matus Ferenczcel, két eszavóvizsgálatlanságból egy rossz két hosszú pisztolyjal hátha lött. A pisztoly sörrett volt meglötte. A sérültekné háttába 3 és jobb karjába 1 szem sörét ment s a nagy vérzés következtében ily rosszul lett, hogy kocsin kellett haza szállítani. A tettes önként jelentkezett a rendőrségnek.

Délmagyaror. országos kiállítás eszméje került szönyegre a temesvári keresek és iparkamarában a kiállítás éve 1887. Szinlelye Temesvár.

Hírdetmény. Baja város kapitányi hivatala részéről közhírre vétetik, miszerint a nagymélt. m. kir. földmivelés-, ipar-és kereskedelemügyi miniszterüknak f. é. szeptember 25. 48893. sz. a. kelt rendelete értelmében a kellő jog alapján tartani szokott b u c s u v á s á r k országos vásár jellegével bírván ezeken a nem helyben lakó áparosok is szabadon árusíthatnak. A buszjáró napokon azonban, vagyis oly napokon, a midőn a nép ájtósságát végzendő bizonyos helyen megjelen, de a mely busznapok régibb idők óta fennálló szokás szerint általános forgalmi jelleggel bíró buszúvásároknak gyanánt nem jelentkezők, ezeken, ha árusítás történik is, áparkezítményeket csakis a helyben lakó áparos (kereskedő) árusíthat. Miről a város közönsége értesítetik. Baján, 1885. évi október 4-én. Scheibner Gyula, főkapitány.

Az építő áparosok tanfolyama. — Az állami közép-ipartanodában a télen szünetelő építő áparosok, kömvisek, ácsok és kőfaragók számára rendezett tanfolyam f. évi november hó 3-ik napján fog megnyitni. A tanfolyam négy téli félére terjed é évenként novemberhó elejétől márczius hó végéig tart; e tanfolyam az illető építő áparosok rendszeres szakképzését és annak sikeres bevégezése után jogérvényes kövmesteri bizonyítványt nyernek. Tanulókat felvételték a 14-ik életévét betöltött azon kömvisek, ács-, és kőfaragó-segédék, a kik folyóközben olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételtelre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik

szakban dolgoznak. A beíratások az intézet helyiségében (VIII. ker. Főherczeg Sándor-út. 4. sz.) november hó 3-ik napjáig, a köznapokon este 6 ótól 7-ig, a vasár- és ünneppanok pedig délelőtt 10 órától 12-ig tartanak. Budapest, 1885. október hóban. Az állami közép ipartanoda igazgatója.

Mikor Miklón vendég voltam. E czim alatt írja meg B. I. a. Luja ma kövi vendégszerelését egészen az ő szeretetreméltó modorában. Kedvesen pakoson a „Képes Császári Lapok” szerkesztőjéhez intézett levelemben. De nemcsak az a levél érdekes, hanem az októbertől kezdve 8-ik évfolyamába lepett lap minden újabb száma arról győzz meg bennünket, hogy mióta dr. Szikla János lépett a lap éter, ennek tartalmára nagy irára emelkedett, hogy egy képes lap sem tudja felül. Az eddig megjelent 3 számban Tolnai Lajos, Bartók Lajos, Tóth Béla, Mezősas István, Bahá Luja, Madarassy László, Fülöp Áron, Luby Sándor s meg többek mind irdolalati színvonalon álló dolgozataival találkozzunk az áprób rovatok eleven változatossága mellett. A ki magá kiván meggyőződéséről, forduljon a kiadóhivatalhoz Budapest (Pappnévelő utca 8.) mely mutatóvány-számot mindenkinek ingyen küld.

Előzetési felhívást bocsajtott ki „Költeményre” Pap Zoltán. A mű Karácsonyra jelenik meg. Az előzetési pénze (egy füzött példányért 1 frt, egy diszkó-téai péld. 1 frt 50 kr. (f. évi decz. hó 1-éig szerzőhöz Szegedre (a „Szegedi Közönség-ka”) küldendő).

A Magyar Háziaszonyok Napja 1886. évrő már megjelent és bekezdett szerkesztőségünknél. Az az általános elismerés, melylyel e naptr avagy, első megjelenése alkalmával találkozott, és az a fényes, a magyar irdolalomban ugyszólván páratlan siker, melyet mindentelő aratot, csak arra buzdított a „Magyar Háziaszonyok” szerkesztőség, hogy naptrájt, melyhez e nemben hasonló az egész világhirdolalomban nem létezik, minél tökéletesebbre tegye. A „Magyar Háziaszonyok Naptrának” sehol sem szabad hiányozni ott (s a tavaly elért siker után) hol a háztartás a takarékosság elvei szerint vezetetik. A „Magyar Háziaszonyok Naptra” nemcsak gondos vezetők és tanácsadó a háztartás minden ágában, hanem számos szépirodalmi közleményével” kellemes szórakozást is fog nyujtani. A díszes kiállítású, 232 oldal terjedelmű naptr tartalma következő: I. Csillagászati rész. II. Általános érdeklő rész: A felségs uralkodó ház. — József főherczeg és családja. — Világtörténeti utmutató. — Népvannatoló tábla. — A magyar királyok genealogiája. — Holgynevek jelentősége. — Hazánk nagyobb városai népességi arány szerint. III. Szépirodalmi és ismeretterjesztő rész, melyben a következő szerzők művei jelentek meg: Polgár Vilma, Andrea, Inczédy László, Siker Margit, Lakos Gyula, Tölgyesi Mihály, Dengi János, Dr. Murányi Ármán, Petri Mór, Gröz Lajos, Kiateleki Ede. V. Gárol Karolin, Barsy Irén, Murányi Ernő, Györy Ilona, Lipóvszky Róza, Király Kálmán, Thun Gyula, Csáktornyai Lajos, Madarassy László, Lauka Gusztáv, Milko Izidor, Perényi Kálmán, Szászvárosy W. Jenő, Bacso Ferencz. Városy Mihály, R. Erdy Róbert, Mery Károly, Feledy Kornél, Maszik Pál, Barsy Etelka, Kapeller István, Szedlerik István, Sziklay P. Gyula, Weszely Odón, Szalmás Arnold, Halász Deszö, Kenéz Csátár, Sirisaka Andor és Kiss Ferencz, IV. Könyvtársati rész: Mit főznék egy éven át. (Étlapok az egész évré.) — Külön étlap az év összes ünnepeire. Csiszér-Ugróczy Idától. Külön étlap az év minden hónapjára, ha vendéget kapunk. Csiszér-Ugróczy Idától. — Kis szakácskönyv. V. Kertészeti rész: Az egész évrő havi teendőik a konyha-, a gyümölcsös és díszkertben. — Hasznos kertü tudnivalók. VI. Háztartási rész. Havi teendőik az egész évré. — Hasznos háztartási tudnivalók. — A mit nem szabad elfelejtenünk. — Háztartási leltár. — Ruhanevelő leltára. — Mit adunk a mosásba. (Januártól—decemberig.) — Cseléd napló (Januártól—decemberig.) VII. Könyvtársati rész. Utastás a hártartási számadás helyes vezetéséhez. Andrádtól. — Táblázatok a napi kiadások részletes bejegyzéséhez az egész évré. — Táblázatok a havi és az egész évi létsámolásokhoz. — T. Olvasóinkhoz. VIII. Hirdetések. Ára: füzve 1 frt. Diszkótéában 2 frt. Vidékre bérmentes ajánlott küldésért 20 krral több. Megrendelhető (legrészletesebben postautalványval) a „Magyar Háziaszonyok” kiadóhivatalában, Bpest, nagy korona utca 19.

• Jövő számunk közlend mutatóványt belőle. Szerk.

— Szépirodalmunk egyik ága sem örvend napjainkban oly virágzásnak, mint az eddelom hatalmas fejlődésének köszönhetőnk, mely a figyelmes szemlélőnek képen-nyomon a legérdekesebb tárgyakkal kínálkozik. Tolnai Lajos és Mikszáth Kálmán voltak azok, kik a társadalmi mozzanatok az irdolalomban meghódították; ama széles körben, bámulatos jellemző erővel és suttó szatírval, az kedves gyönyörködhető humorral. Nyomukban halad egész újabb elbeszlő költészetünk Szajánlatunkra azonban eddig még nem volt lapunk, mely mind e törekvésnek egyisvete az elbeszlő irdolalomban és ezzel együtt az Magyarországi képét tárná elénk. Annál kellemesebb meglepetést szerezett nekünk egy szépirodalmi vállalat, mely elérte azt, a mi mindaddig még nem sikerült: regény és beszély irdolalomban tükrében a multat valamint a jelen társadalmi mozgalmakat folyó és híven bemutatni. Ez eszmét a „Gondtűz”-ben látjuk megvalósítva, mely derék szépirodalmi hetilapnak éppen Tolnai Lajos a főmunkatársa és melyben Mikszáth Kálmán A képviselőház kárzatáról” czim alatt közli annyira kedvelt rajzait. A „Gondtűz” II. évfolyamának előttnk fekvő 4 első száma egy szerző 3 eredeti regénynevet indult meg: „Az utolsó kurucszáj” történeti regény 3 kötetben kitünő regényírónktól Abonyi Lajostól, „A vér hatalma”, mely egy korszerű problémát fejtget, Beniczky Bajza Lenkétől és „Csiricséry Bertalan ur ő méltósága” czimú társadalmi regényt Vértési Arnold élektől. Költeményekkel találkozunk legjelesebb lantos költőinktől is. m. Vajda János, Kiss József, Endrődi Sándor és Reviczky Gyulától. A kisebb beszély és rajz igen gazdagon és mintaszerűen van képviselve Mikszáth Kálmán említett rajzozata, P. Szathmáry Károly a helyben hagyott ember”, Szasa Tamás, „Magyar költők szerelme” Tóth József „A filus”, Jakab Odón „Összeromlott élet”, és Tolnai Lajos „Az első eszmenyek” sat. dolgozatai által. A lap érdekeségét és változatosságát növelik Belot egy rendkívüli érdekes regénye francziából fordítva, és az ismeretterjesztő czikkeket, mulattató apróságok, talányok sat. A „Gondtűz” megjelen minden vasárnap három tömböt íven. Kiadja Székely Aladár Budapestben. Előzetési ára negyedeve 1 frt 50 kr. Legjobb lelkesímettel ajánlhatjuk e hazafias szellemű, szépirodalmunk színvonalán álló kitünő vállalat mindenkinék, ki lelket emelő és képző olvasmányoknak örvendeni tud. A kiadó mindenkinék ingyen és bérmentve szolgál mutatóvány-számmal, ki e végett levelező lapon hozzá fordul.

399. sz.

1885.

Arveresi hirdetmény!

Alolított kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a bajai tekintetes kir. bíróság 8969. számú végzése által rigiczai Kovács József végrehajtó javára Schwarcz Ádám és társai rigiczai lakos ellen 1366 frt 88 kr tőke, és ennek 1885. évi szept. hó 1-50 napjától számítandó 6% kamatai és eddigi összesen, 50 frt 56 kr. perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 5930 frtra becsült gazdasági szerényelvek, lábas jószág és 300 hold kukoricza vetésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 9137/1885. sz. kiküldött rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Rigiczai községhezánál leendő eszközlésére határidőül 1885. évi október hó 19-ik napjának délelőtti 10 óráig kitzit tik, és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladati fognak.

Az előárverésen ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Baján, 1885. évi októberhó 5. napján

Radány Gyula,

bir. végrehajtó.

Arverés elhalasztás.

Méltóságos Báró RUDICS JÓZSEF ur méneséből f. hó 19-én delutáni 2 órára közzé tett lovak előrvérezése, közbejött akadályok miatt, bizonytalan időre elhalasztatik.

Kunbaján, 1885. okt. 13.

Az uradalmi tisztartóság.

Vasuti menetrend

Bajáról—Szabadkára.

Bajáról indul naponta kétszer d. e. 10 óra és 13 perczkor és este 7 óra és 14 perczkor.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1885. érc. 14.

Buza új	7.40
Zab	6.—
Árpa	5.50
Rizs	8.—
Kukoricza új	5.00
Bab új	7.—

Az árak 100 kilogr. után.

AZ ELSŐ OS. KIR.

DUNA-GÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT MENETRENDJE.

Érvényes 1885. feb. 21-től (további intézkedésig) SZEMÉLY- és POSTAHAJÓK:

Budapestre: naponta kétszer, reggeli 3 óra 24 perczkor, és délutáni 3 órakor.
Mohácsra: naponta kétszer, reggeli 6 óra 40 perczkor, és este 8 óra 40 perczkor.
 Útvétele: uszodára reggeli 6 óra 45 perczkor.
Zimony, Belgrád és Panaszovára: keddén, szerdán, pénteken é vasárnap reggeli 6 óra 45 perczkor.

Orsovára és Dunaföldjelemsegekre: szerdán, pénteken és vasárnap reggeli 6 óra 45 perczkor.

A hajók indulása **Budapestről** déli 12 órakor és déli 11 órakor.

Élekez **Budapestre** hajóiban 3 órakor és déli 2 óra 45 perczkor.

Felirat szerkesztő:

CSEBBA FERENC.

A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
 a valódi
LE HOUBLON
 francia gyártmány
 CANTLEY és HENRY től Parisban.
 Utánzásoktól mindenki óvassa.

A cigaretták papír csak akkor valódi, ha minden egyes lap **LE HOUBLON** bélyeggel és mindenütt leírattal az alatt álló védjeggyel és aláírással el van látva.

Értékesítők: **Dr. ph. Boas**, Westliche Cronbergerstrasse 33, Frankfurt a. M.

Gyökerez gyógyítás!

Epilepsie,
 görcs- és idegbajokban

szenvedőknek támaszkodva a 10 éves sikerre, visszaesés nélküli a mai napig. Tökéletesen tájékoztató füzetek 50 kr. nek bélyegekben való melléklése után kapható

Dr. ph. Boas, Westliche Cronbergerstrasse 33, Frankfurt a. M.

NÁRAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

BAJÁN,

BÓDOG-TÉR SCHEIBNER-FÉLE HÁZBAN létezik.

Csődtömeg eladás.

Vagyonbukott **Perlesz Sámuel** volt bajai kereskedő csődtömegéhez tartozó, Baján a fő-utczában, **Boschán Károly** házában levő, 6602 frtra becsült **rövid- és diszmtüaru-bolt** ezikkel

ajánlati tárgyalás

utján a legtöbbet ígérőnek **egészben** el fognak adatni.

Az ajánlatok a becsérték 5%-ának megfelelő bánatpénz letétele mellett **folyó évi október hó 31-ig** bezárólag alulírott tömeggondnoknál nyújtandók be, hol a közelebbi vételi feltételek is megtekinthetők.

Az ajánlatok utján való eladás nem sikerülte esetére a csődtömeghez tartozó árucikkek **folyó évi november hó 3-án** kezdődő részletes

végeladás

utján fognak készpénz fizetés mellett eladatni.

Baján, 1885. évi október 11-én.

Dr. KLÉNÁNCZ GYÖRGY,
 ügyvéd, tömeggondnok.